

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

ABONAMENTULŪ
Pe an 3 fl., pe 1/2 an 1 fl. 50 cr., pe 1/4 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 franci.
Prețul e a se solvi înainte.

Nr. 3.

Bistrița. 1/13 Februarie 1894.

Anul IV.

Păcală însurat.

☞ Fine. ☜

Gânduri cam de felul ăsta într'o seră lui Păcală
li roiau prin cap într'una, neputându de plictiseli
Să adormă, căci nevasta-i pân'atunci mi-lă cicălise
Pent'unu lucru de nimica, ce de vină îi găsise...
Și abia spre miezul nopții de el somnul se lipi. —

Dimineața următoare: „Haide! mișcă-te de-aci!”

Incepu din nou cu gura soța rea și arțigășă.

Iar Păcală: „Ce-i porunca? porumbiță dragălaşă...”

— „Prostule! cutezi tu încă să mă iai cu vorba 'n ristu’?”

„Ați e țirgū la Viforosa. Haide, mișcă-te și-am disu’...”

„Vreau să costu’, și n'am în casă ace nici măcar de lécu’:

„Mergi la țirgū câtă poți de iute, hai! și-mă cumpără
unū acū

„Dar deschide-ți ochii bine! să te uiți, bre, unde-lă pui!”

„Nu cumva pre drumū deodată să te pomenesc că nu-i;

„C'apoi scii tu ce te-ascēptă!...”

— „Las pre mine! — a disu Păcală —

„Ce crești, că eu n'am în capu-mă nici atâta chibzuială?”

Și plecă. — Apoi spre seră, când acasă iar ajunse,

Intrebându-mi-lă femeia, unde-i acu? elu' rēspunse:

„De? nevastă scumpă! uit' te, cumpărai din țirgū unū acū

„Bunū de totū... spre casă însă, ce era cu elu' se facū,

„Cum mi-ai spusū, să nu se pērdă!... Unde trebuia
sē-lū ținū?”

„Ilū pusei într'o căruță ce venia pre drumū cu fēnū...”

„Iar acum la despărțire, îndeșertū am scotocitū

„Printre fēnū căutându într'una, — acu... nu l'am mai gāsitu’.”

Aușindū așa nevasta, îi venia în capū sē-i sară

Lui Păcală, de mēnie, — și 'ncepu cu gura iară

Sē mi-lū certe! „Omū netrebnicū! nătăflețū! nebunū ce esci!”

„Nici măcarū de-atâta lucru nu fuși harnicū sē 'ngrijesci?”

„Cum? în fēnū se pune aculū?...”

Iar Păcală îi rēspunde:

„De! dacă șciai mai bine, pentru-ce nu mi-ai spusū, unde?”

— „Unde!... Trebuia în haine sē-lū înfigi coala la pieptū,

„Dare-ar naiba 'n tine-acuma, să te facū mai deșteptū!...”

— „A! în haine?... (dise dînsulū) Înțelegū. Las' fi' pe pace!

„Bine că-mă spuseși, drăguțo! Altădat' așa voi face.

„Ian astēmpēră-ți mēnia, nu mai fi totū supērātū!...”

Ea-i vorbi cu ciudă însă totă seră și 'nbufnată. —

Iar în ziua următoare: „Hai! cu ciudă-i dise iară, —

„Nu vești cum s'a pusū pre lucru toți din satū? nu vești
cum ară?

„Și noi stămū și vremea trece, boii ședū nepuși la jugū...”

„Plugulū ni-e stricatū... Hai, du-te cumpără unū fierū
de plugū.

„Dar sē nu-mă faci și cu fierulū, șcū, cum mi-ai făcutū
cu aculū.

„C'apoi dēu, o pați cu mine!...”

— „Las' că sciu acum; ce draculū?”

„Mē pricepū l'atâta lucru!,... a rēspunșū din nou Păcală,

Și la țirgū se duse iarăși, după ce de cheltuială

Gologanū luă cu sine.

Seră, când se întorse-acasă,

„Unde-i feru?” — a disu femeia. „Adu-lū ici sē-lū vedū,
pre masă!

Iar Păcală, dândū din umeri: „De, nevastă!” îi grăi —

„Am făcutū precum îmi spuseși, dar nimicū nu-mă folosī,

„Cumpărai unū fierū, și 'n haine sē-lū înfigi mereu am vrutū

„Până-ce cum vești, în zdrențe hainele-mī s'au prefăcutū;

„Dar sē stă înșiptū, de unde?... Troncū! cădea neîncetatū.

„Ce era sē facū la urmă?... Josū în drumū eu l'am lāsātū,

„Și veni cu mâna golă...”

— „Vai! trăsniire-ar să trăsnescă
„Ceru 'n tine!“ — ea-i răspunse — „omă becisnică! gură-
cască!

„Feră de plugă, înfiptă în haine?!... Cum se pôte? ai
nebunită?...“

„O prostie ca acésta unde s'a mai pomenitū?“

— „Apoi nu mi-ai dîsă tu însași să-lă înfigă în haine óre?...“

— „Aculă!... tontule, măi!... aculă... iară ferulă, la spinare

„Trebuia să-lă iai, ca lumea, dac'ai fi avută tu capă, —

„Dare-ar mórtea în tine odată, de belea ca să mă scapă!...“

— „La spinare?... ai dreptate!... veđi ce bună socotélă!...“

„Bine că mi-ai spusă... Acuma înțelegă!“ a dîsă Păcală.

„Mâni așa voiă face întocmai?...“

Și a dóua dî spre séră

Dela tîrgă, unde fusese, când veni acasă iară,

Elă trânti de pre spinare ună ogară voinică, dar mortă,

„Uf! abia mă țiu!... puterea mi-s'a dusă, de când ilă portă“

— „Ah!“ — femeia când ilă vede, ilă întreba cu mirare: —

„Dar acésta ce 'nsemnéază!...“

Iar Păcală „La spinare!...“

„Nu mi-ai dîs-o tu, aseră, la spinare să-lă iau, spune?...“

„L'am luată, și iat' acuma sfaturile tale bune

„Unde m'au adusă!... Pre spate plină de răni suntă, și
de sânge,

„Mă mușca mereu și dacă nu m'ași fi grăbită a-lă strînge

„De grumazi cu mâna, nu știu ce s'ar fi alesă cu mine...“

„Dar l'am înhățașă, știu, sdravénă! și l'am strînsă așa
de bine,

„De-a murită în mână-mă, uite-lă!...“

— „Fiei din ochi-mă nățerău!

(Iă grăi nevasta) Du-te! Când te vedă, imă vine réu!...“

„Te sciam română mai verde și la treburi mai cu rostă;

„Dar d'ună timpă, ce ai, eu nu știu! vedă că sai în gropi
de prostă!

„Cum se pôte 'n lume óre omă atăta de năucă?...“

„Of! mai bine ia-mă Dómne! decâtă totă așa s'o ducă...“

— „Nu 'nțelegă (a dîsă Păcală) pentru-ce te-ai supărată,

„Când eu am făcută întocmai după cum m'ai învătăță...“

— „Eu te-am învătăță vr'odată ca să-mă faci așa prostă?

„Fugă de-aici! Ești beată, pre semne! ce vorbescă, tu nici
nu știu!

„Ferulă dîs-am la spinare să-lă aducă, mă! nu înțelegă?—

„Iar ogarulă cu o sfóră trebuia de gătă să-lă legă,

Și în mână de mîncare, vre-ună osă ceva să iei,

Și să-lă chemă mereu, dîcîndu-i: „cușu, cușu! na, grivei!“

— „Veđi?!... (Păcală îi răspunse) Asta nu mi-a dată
prin minte!

„Las' c'asa voiă face întocmai de acuma înainte!...“

— „Dău, să-ți bagă, bărbate odată mințile în capă mai bine!

„Că de nu te dau la naiba! multă eu n'o mai ducă cu tine!“

„Diua următóre însă, iată, întră o vecină

La nevasta lui Păcală, și-i grădesce: „Soro, vină

Până 'n drumă la pórtă, iute! vino, ca să-ți veđi bărbatulă,

Cum de-alui prostie rîde, de se prăpădesce satulă.“

Ea la pórtă — atuncă alérgă, — și când colo — ce se vadă?

De necază și de rușine, îi venia în drumă să cadă...“

Soșulă ei țira de funie pre cărare cătră casă

Dela tîrgă o jumătate dintr'ună porcă ce cumpărase,

Și aruncându-i pâne 'ntr'una: „Na, mînâncă, dacă vrei!

(Iă dîcea mereu) Hai, vino!... Cușu, cușu! na, Grivei!“

— „Dar acésta ce mai este? (când în curte a intrată

L'întrebă rîstită femeia).

— „Ce? nu veđi?... Te-am ascultată!

„L'am legată c'o funie, uite-lă!“

— Ei! acum... s'a hotărîtă!

„Fiei din ochi-mă, hai!... De tine sum sătulă până 'n gătă!

„Nici să nu mai întră 'n casă!... auđit-ai ce ți-am spusă?...“

„Lumea e destulă de largă! Să te ducă unde și-a dusă

„Mutu iapa!... omă cu mîntea zăpăcită și neródă!...“

Iar Păcală: „Veđi, nevastă!... D'aia n'are ursu códă!...“

„După-ce mă 'nveți într'una la prostă și ascultare

„Eu îți dau voiosă în tóte, totă tu escă cu gură mare,

„Totă tu strigă, mi-aruncă în față la cuvinte mojicescă!...“

„Am făcută cum mă 'nvețaseși: pentru ce dar mă gonescă?“

— „Hai! ți-am spusă odată, plécă! Să te vedă în față mea

„Când o face plopulă mere... sau când céfa mi-o-iă vedă!

„Pâne, sare pre ună taleră d'ađi nainte tu cu mine

„Să mînâncă... ferit-a sfântulă! Mórta să mă veđi mai
bine!...“

— „Va să dîcă — așa ți-e vorba! nevastica mea cea bună?...“

„Nu mai vrei de ađi să ducemă traiă ferice împreună?

„Bine, dar!... Eu plecă.. De tine m'am deprînsă s'ascultă
mereu,

„Iacă, te ascultă și-acuma... Să rămăi cu Dumneđeu!...“

„Sufletulă deși mă dóre...“

— „Haide! du-te de te 'necă.

„Unde-o fi mai mare gârta, de durere ca să-ți trecă!...“

„Fă ce vrei și cum îți place, numai sterge-o și mă lasă!

„C'ună nebună, c'ună prostă, ca tine poftă n'am să mai
țiu casă!...“

Și în nasă trântindu-i ușa, ea năuntru a intrată.

Iar elă, haid! eși pre pórtă, și în lume a plecată,

Fără a mai privi în urmă-i... cugetândă în gândulă seu!

„Bine că scăpai odată!... asta așteptam și eu!...“

„Ea-mă cânta mereu pe-o córdă, eu sciam pre altă strună...“

„Nu ne potriveamă la fire nici decum, și — pace bună!...“

* * *

Și așa — din întemplantă, după ună ană de ne'nvoială, —
Se sfîrși cu căsnicia, cu 'nsuratulă lui Păcală.

Mihailū Cogălniceanu.

— Schiță biografică și literară. —

De **Victorū Onișorū.**

(Urmare).

„Fôia științifică și literară“ cătră sfârșitul acestui an a fostă suprimată de Domnul Mihailū Sturdza. Motivul acestei măsură rigoroze a fostă o novelă a lui C. Negruzzi intitulată: „Toderica“, unde după un vechi basm italianu, se înfățișă un jucător de cărți, care merge la iadū cu un toiaș în mână și cu un sacū, dar jucându-se și acolo cărți cu Scarowski câștigă 12 suflete din imperiul lui¹⁾ Dar guvernul înzădar înmulția asprile sale, avântul era dat și ideile de libertate, naționalitate și progresu, răspândite de foile periodice ale ambelor principate, începură să străbată și în poporū.

La 1845 Cogălniceanu începū a scôte la lumină „Leatopisețele țerii Moldovei“ în 3 volume, cari s'au terminatū în 1852. În anul următor edită opulū: „Cronice române“ de Ioan Canta și Ienache Cogălniceanu, străbunul sū.

După desființarea robiei Țiganilor — numită și sclăvia năgră, urmă a se purtă câteva decenii sclăvia albă, după-cum se exprimă în această privință Cogălniceanu.

Ideile de emancipare a țeranilor, culese de Cogălniceanu în decursul petrecerii sale ca studentū în Germania, nu le-a avutū numai dînsul, ci toți tinerii contemporani, fie adăpați la sorgintea civilizației germane, fie franceze. Toți, căți s'au reîntorsū în țeră dela școlile străine, și-au luatū de misiune: desrobirea țeranilor, constituirea proprietății libere. De aceea junimea română în adunările sale ori de câte ori a fostă chemată a se pronunță asupra reformelor, ce trebuiau a se introduce în țeră, întâia țesă era emanciparea țeranilor. În 1840 tinerii români din Parisū ținură o întrunire, în care C. Negri proclamă necesitatea împroprietăririi țeranilor. În 1840 Nic. Bălcescu a publicatū în „Magazinul istoric“ lucrarea sa asupra stării sociale a plugarului muncitorū în țerile române, în care fie-care frasă este unū strigătū la cerū în favoarea nenorociților asupriți. Doi ani mai târziu veni mărēța revoluțiune din 1848. În Bucuresci prin proclamațiunea revoluționară din 11 Iunie se auđi mărēțul cuvēntū alū libertății atātu pentru țiganii particulari cātu și pentru țeranii. Dar în curēndū veniră armatele entropitoare ale protectorilor și tinerii înfocați de mărēțele idealuri fură siliți a se retrage. În Moldova tinerimea refugiată la Cernăuți formulă și ea programul sū politicū, economicū și socialū sub titlulū: „Dorințele partidului naționalū în Moldova“. Redacțiunea a fostă încredințată lui Cogălniceanu, care și publică acestū programū în o broșură tipărită în Cernăuți.

¹⁾ Veđi „Convorbiri Literare“ 1888 Nr. 1.

Pre la sfârșitul lui Iulie intrară Turcii în țeră și curēndū după aceea și Rușii. Revoluția a fostă sufocată și cu dēnsa tôte reformele proiectate. Jugul secularū s'a reîntemeiatū mai tare și mai crudū asupra grumazilor bieților țeranii și acēsta sub protecția baionetelor străine.

În urma evenimentelor din 1848 și 1849 cădură amēndoi domnii din principate. În 10 Maiu 1849 se subscrise la Balta-Liman o convenție între Rusia și Turcia, pre basa căreia adunările legiuitoare se suspendară și în locul domnilor aleși pre viēță, se numiră în Constantinopolū, cu aprobarea Rusiei, doi domni numai pre 7 ani: Barbū Știrbeiu în România și Grigorie Ghica în Moldova. După dispozițiile luate de curțile suzerane domnii numiră 2 comisiuni, însărcinate de a lucră proiecte de legi, cari fură întărite printr'unu hatîșerifū al sultanului.

Grigore Ghica abia instalatū de domnū își și formă noulū seu ministeriū din bărbați luați din partidul naționalū. Sub acestū domnū nou Cogălniceanu, reîntorsū în țeră, ocupă mai multe funcțiuni publice, probândū, că este celū mai valorosū omū politicū alū Moldovei. Sub acestū domnū se aduseră mai multe legi în favorul țeranilor, dar nu produsēră efectele salutare, ce le avū în vedere domnului. Causa a fostă de o parte marea putere, ce o aveau proprietarii, iar de alta slăbiciunea guvernului, care era numai provisorū și prin urmare fără putere.

După 48 încă nu pregetă Cogălniceanu a se ocupă în continuu cu literatura. A colaboratū succēsivū la jurnalele „Arpa“, „Albina“, „Bucovina“ și „România literară“, fundată la 1855 de V. Alecsandri, apoi scrise următoarele opuri: „Histoire de la Wallachie“ (1853), „Albumū istoricū și literarū“ (1854) și „Historire de la Dacie (1854)¹⁾

În anul 1853 se începū rēsboiulū crimeicū între Ruși și Turci. Principatele române fură ocupate mai întâiu de Ruși, apoi amestecându-se în rēsboiū și alte state fură ocupate de austriei. În urma acestui rēsboiū, cărui i se puse capētū prin tractatulū de Parisū din 18/30 Maiu 1856, se asigură autonomia principatelor sub garanția puterilor europene și sub suveranitatea Porței, care din urmă se obligă a le conservă o administrație independentă și națională. Din sinulū congresului europeanū se esmise o comisiune internațională, care avū să se întrunescă la Bucuresci și informându-se despre starea principatelor se propună bazele nōuei organizării. Sultanulū promise a convocă în fie-care principatū o adunare adhoc, compusă astfel, cātu se consti-

¹⁾ Veđi Conspēctū asupra liter. rom. de V. Gr. Popū.

tuéscă reprezentanța cea mai esactă a intereselor tuturor claselor societății. Adunările acestea aveau a fi chemate să exprime dorințele poporului pentru organizare. Comisiunea internațională luându în considerare opiniunea ambelor adunări, avea a trimite fără întârziere rezultatele lucrării sale la scaunul congresului.¹⁾

În intervalul, câtă dură războiul între Rusia și Turcia cu aliații, tinera generație din Moldova și Muntenia în continuu lucra pentru ridicarea principatelor. Tinerimea din Moldova nu încetă a cere desrobirea Țiganilor particulari, ceea ce o făcu și prin felurite broșuri ce le publică în străinătate. Cogălniceanu fundă în 1856 jurnalul „Stéua Dunării“, la care colaboră între alții Anastasiu Panu și V. A. Urechia, care era mai tânăr. Acestă fôia fiindă interzisă în Iași, reapără în franceze la Bruxelles.

Domnula G. Ghica ală Moldovei înainte de a depune frânele guvernului, după dispozițiile tratatului dela Balta-Liman, voi să-și încoroneze domnia cu acte mari. Între acestea a fostă și desrobirea Țiganilor particulari. Ministrul de finanțe Petru Mavrogheni împreună cu Mihailă Cogălniceanu fură însircinați cu redactarea proiectului de lege în această privință, care fu votat cu unanimitate din partea adunării legiuitoare. Ministrii și consilierii tronului erau luați dintre tinerii, cari aveau de program ală vieții loră unirea și democratizarea țerilor române. Ună entusiasm generală se răspândi în întregă România, care era avântată spre viitorea sa renaștere. Dovadă sutele de proprietari, cari au respinsă oră ce despăgubire acordată de legea emancipătoare.

¹⁾ Veđi Istoria Românilor de A. Tr. Laurianu (1862) pag. 624 și 625.

După încheierea tratatului de Parisu Domnii principatelor, cari își împliniseră termenul de 7 ani, la începutul lui Iulie 1856 eșiră din funcțiune. În primăvêra anului următoră veniră în principate comisarii puterilor contractante și se publică ordinul pentru convocarea adunărilor ad hoc. În Septemvrie ală acestui ană Cogălniceanu încă fu alesă de deputatu din partea Moldovei la adunarea ad hoc. După mai multe pedec și conflicte în Septemvrie s'au deschisă aceste adunări una în Iași și alta în București. Adunarea din București proclamă numai bazele organizației politice, adecă cele 5 puncte:

- a) Autonomia principatelor;
- b) Unirea loră;
- c) Ună principe străină în fruntea noului stat;
- d) Neutralitatea lui; și
- e) Ună guvernă reprezentativă constituțională¹⁾.

Adunarea din Iași încă votă aceste 5 puncte cu unanimitate, dar nu se mărgini numai aici, ci voi să arete Europei și modulă reformelor interne. Dela prima ședință adunarea din Iași a făcută ună programă despre punctele, asupra căroră avea de gândă să discute. Punctele principale fură încredințate spre studiere la deosebite comisii, alese din sinul adunării. În adunarea această au intrat și 14 țeran. Structura corpului loră era slabă iar pre fețele loră se vedea nrmele muncii silite. Îmbăcămintea loră era slabă. Cu tôte acestea în marea luptă pentru unire deputații țeran au resistat la tôte încercările de cêrpușune și promisiunile separatistilor. Ei au rămasă totdeuna credincioși alătura cu unioniștii.

(Va urma).

¹⁾ Veđi partea II. a discursului lui Cogălniceanu oborirea privilegiilor etc. pag. 19—27.

Răsbunare (vendetta) corsicană.

— Noveletă franceză de I. G. comunicată de Camilă B. . . —

Giul' Orazio Maleverde era sergentu la sappeuri-pompieri din Parisu, când primi scirea despre omorirea tatălui seu Mario Leone, că a fostă asasinat în împrejurimea dela Alata pre insula Corsica. Elu ceru ună concediu, care însă i-s'a refusată, cređându superiorii săi, că în chipul acesta voră puté dejucă proiectele lui de răsbunare, pre care ei le presimțiau. Sergentulă desertă. În ochii sei această faptă îlă desonora mai puțin, decâtă ca asasinulă să rămână nepedepsit.

În Marsilia elu întâlni pre Sciaroli, ună vechiă amică ală tatălui său, prin a căru mijlocire elu se puté imbarcă pre corabia „Gravona“ și debarcă la Punta dei Sanguinari, unde îlă primi o luntre și îlă duse la țermure. Sergentulă porni îndată la drumă spre munte, se ascunse prin tufișu, asceptându să înopteze, ca să pôcă întră în Alata. Elu spera, că acolo în fața locului, unde a fostă omorîtă tatălă său, va puté află ceva despre

omoritorulă său. Întinsu pre iarba rarită elu inspira cu poftă nesățioasă mirosulă acestui pământu virginu și simția, cum i se ridică pieptulă aflându-se pre pământulă său natalu. Cele din urmă îndoeli dispărură și elu considera propusulă său, ca unu ce sfântu. Țêra lui reafată îi promitea libertatea sêlbatică și măreță a proscrisului, care domnesce preste munți și nu depinde decâtă de Dumneđeu și pușca lui. Ună momentu îi apără în ochii sei o viziune, pre care și-o reamintea încă nu de multă cu dragă. Elu se așteptase la o altă reîntôrcere în patria sa și visase despre o altă căutare a acelei vergure, pre care o zărise numai o singură dată și pre care sperase să o iubescă în totdeuna. Dar acum în pieptulă său clocotia numai o singură pasiune și elă trăia numai pentru răsbunarea lui.

Pre înmurgite elu scobori de pre costa muntelui-și făcu cruce, murmură o rugăciune înaintea mausoleu-

lui lui Pozzo di Borgo, a unei victime, care încă căduse pre teritoriul Alatei, apoi trecându prin îngustul pasu, care desparte apele baiei de Lava de cele ale golfului de Ajaccio, urcă poteca ce ducea spre comună și preste puțin elu ajunsese la Alata, unde bătă în pörta unei rudeni, pre care Sciaroli ilu vestise despre sosirea lui. Ușa se întredeschise fără sgomotu și o mână trase pre Maleverde înlăuntru. Stăpănul casei aprinse o lampă, invită pre călătoru să ocupe locu la mäsă și puse înaintea lui o pâne, o bucată de slănină și o sticlă cu vinu. Pre câtu ținu gustarea ei se priveau în tăcere, se apropiară apoi de căminu, își aprinseră pipele și după acësta începă convorbirea. Spre cea mai mare surprindere a sa Giul' Orazio primi nisce informări cu totulu neînsemnate. Unu contrarü alui Marco Leone nu era cunoscutu și cërta trebuia să fi venitü deodată și pre neasceptate. Pentru aceea ucigașulu era necunoscutü; de altcum ilu presupuneau, că se află în părțile lui Monte d'Ore, unde după omorü unu banditu nelinisea regiunea. Maleverde scutură scrumulü din pipa sa, își luă pușca, o încercă și porni la drumu.

Timpu lungü rătăci elu în voia întemplerii. În fine ajunsese la o vale, care era încadrată de ziduri de granitu înalți. Acolo pre terenu se putea vedé și öre-și care verdéță; dar cum se se scoböre elu acolo. Ca fostü pompierü își aduse aminte de manevrele esecutate la incendiü și espunându-se pericolulu de a căde și a se sfărîmă se apucă elu de colțurile aspre ale stâncelorü și ajunsese după o escaladare periculösă pre planulu väii, unde privirile sale descoperiră unü isvorü veselü. İși înmuia capulu în apă, își spălă picidrele și mânilé sgăriate, când ilu apostrofă o vöce și de după tufișu eși unü bărbatü cu pușca gata de trasü.

— Cine esci tu?

— Unü fugarü rătăcitu, care contéză pre ospitalitatea ta, răspunse Maleverde, punându-și tötă speranța pre respectulu ce-lu au compatrioții sei pentru acëstu cuvëntü.

— Cum ai străbătutu tu până în regiunea mea?

— De colu! răspunse Maleverde, arătându spre prăpăstiosulu părete de stâncă.

— N'ăși fi cređutu, ca tu să ajungi cu vieță aci, murmură acelu bărbatü cu öre-și care admirare. Tu esci unü bărbatü la locu. Dar pentru ce porți acëstä distincțiune?

— Sum soldatü și am datü o lovitură superiorulu meu. Am fugitü pentru ca să nu fiu împușcatü.

— N'ai omoritü?

— Niciodată.

— De unde esci?

— Dela Morosoglia.

— Apoi esci departe de loculü tēu de nascere, observă bărbatulu cu neîncredere.

— Vinü dela Ajaccio.

— Cum te numesci?

— Marco Leone Orsato.

La cele dintăi cuvinte bărbatulu încreți fruntea, dar după aceea érăși înveselindu-se șise:

— Tu esci în faptă ceea ce șicri, că esci. Tu nu minți. Pre unü Giacobi cineva nu-lu minte de două-ori.

— Eu aparținü jurisdicțiunei militare și n'am omoritü pre nimenea. O am juratü pre numele Madonnei.

— Vino deci; tu esci öspele meu.

* * *

În interiorulu unei case zidite din pétră ardea unü focü pre o lespede aședată în mijloculu padimentulu. O căldărușă atirnată de unü lanțu ferbia de-asupra flacării și fumulu se înălța în spirale spre plaföndu, iar pre păreți erau atirnite diterite arme, care scilpiau în reflexulu foculu.

Două strajace în rame de scânduri, o mäsă grea din lemnü de castanü, bănci și trunchi tăiați în patru unghiuri și neciopliți formau întregü mobilierulu acelei odăi întunecate, care își primia lumina numai prin ușa deschisă.

— Unü öspe! femeie! — strigă bărbatulu. Fă-ne polentă. Unde e Chilina?

— Sum aci! tată! — strigă de afară o vöce melodiosă. Și în cadrulü uși apărü o copilă tinără și răpitoare, ca de vre-o 16 ani. Din fața ei înegrită de fumü, străluceau doi ochi ce se păreau făcuți din aurü topitü, atâtü erau ei de nobili și scâteiațori.

Ea intră, observă pre străinü și câtü pre aci era să deé unü sbierätü; însă elu, care se simția recunoscutü, o rugă prin unü gestü imperativü, ca să tacă.

Giul' Orazio era ca și înmărmuritü. Înaintea sa vedea pre necunoscuta, pre iubita lui. În memoria lui i reveni celü din urmă concediu alü seu, öra plecării, care ilu readuse la Ajaccio și acolo, tocmai când era să se imbarce, o casă ce sta în flacări. În ridicătură, la o ferăstră o copilă striga ajutorü. Elu puse mâna pre o scară, trecü preste vatra foculu, luă pre tinära copilă în brațele sale, voia să o scape, când podulu de sub ei se surpă, învelindu-i într'unü stolü de scâtei. Numai o bärnă ardëndă mai resista încă, decisü la momentü elu păși pre ea cu povara sa, ajunsese norocosü la căpătăiulu celalaltü, predete copila de jumătate leșinată asistențilorü și când resună cea din urmă fluierătură a corabiei, elu, selavü alü disciplinei, sări într'o barcă fără să-i pese de gravele sale rane de arsură. Elu a fostü în curëndü vindecatü de ele, recunoscu însă că cea mai durerosă rană o avea la inima sa.

Și astăđi elu își reafă pre iubita în coliba unui banditu.

* * *

Erau la mäsă. În onörea öspelui stăpănulü casei mai adause o bună fälie de șuncă, pre care o luase de pe-o grindă. După-ce își terminaseră cina banditulu arătă

spre ună pată de frunze uscate. Junele bărbatului multămi, se întinse pre pată și în curându părul adormit. Acum stăpânul casei se depărtă și rămăseră numai cele două femei.

Bătrâna își vedea de lucrările ei casnice; fata cea fină curăța cu mare îngrijire armele, nu însă fără ca din când în când să se uite cu dragă la oșpe. Maleverde o urmăria în toate mișcărilor ei prin genele lui de jumătate deschise și iubirea lui reînviată devenia din moment în moment mai intensivă.

Bătrâna luă ună ulciură și se duse la izvor. Chilina se apropia mai tare de Orazio.

— D-ta ești! da ești d-ta! șopti ea.

— Da... însă păstrează-mi secretul!

— Voiam atât de bucuros să-i spun tatălui meu, că d-ta ești, cel care m'a mântuit!

— Te conjur încă odată, păstrează-mi secretul.

— O voesci acesta? Ah acesta mă va constringe să observ și eu unu față de d-ta.

— Cum așa?

— Răutăciosule, care nu voesci să mă înțelegă! acestu secretu îl păstrez în inima mea decând...

Aci ea se îngână roșindu.

— De când?... Sfirșesce cuvântul, Chilino, sfirșesce-lă, te rog!

Ea îl privi cu marii sei ochi și rața loră străbăt în inima lui Maleverde. Atunci o prinse de amândouă mâinile și le strânse cu ale sale.

Chilina încă totu îl mai privia fără frică, în seltatica ei libertate.

— Ne iubim! țise ea.

De afară se aușiră pași. Ei se despărțiră, pre când Orazio punându ună degetă pre buze, i recomandă de nou să tacă.

Ascultă, i țise ea în sêra următoare sub umbra unui platonu, cu fruntea plecată pre umêrul sêu. Tatăl meu și tu amândoi sunteți proscrisi, fără sperență pentru viitoru. Caută deci pre tatăl meu și elu să fie și alu têu.

— Chilino, răspunse Maleverde seriosu, eu am mințitu. E adevêratu, că eu sum unu desertor, însă din altă causă eu am părăsit armata, pentru o datorință sfântă. Tatăl meu a fostu asasinat și eu trebuie să cautu pre omoritorul sêu, ca sê-lu rês bunu.

— Pentru ce ai retăcută acesta? întrebă ea cu surprindere, ca adevêrată corsicană ce era, că elu face secretu din unu lucru, care era atât de firescu. (Va urmă).

Câte-va cuvinte despre Hemoroide.

(Fine).

Tratamentul. Tratamentul sêu metodul de vindecare alu hemoroidelor este fôrte vastu, de aceea dar noi aici vom căută a arêta numai metodele cele mai bune, cari au dat rezultate satisfăcêtoare tuturor medicilor, ce le-au întrebuintat. Afară de medicamentele pure prescrise de sciința Pathologiei interne, noi vom căută pre câtu ne va fi posibilu a arêta diferitele medicamente prescrise de medicina poporală sêu casnică, cari medicamente se potă prepară și în casă, în localități, unde nu se află farmacie (spîțerie, apotecă sêu patică).

Renunitul doctoru, Van Ryn, arată, că a constatatu cu unu bunu succesu în timpul unei practice de 25 de ani, că hemoroidele se vindecă radicalu prin întrebuintarea oleiului de inu prospêtu. Din acestu oleiu bolnavul sê bée câte 30 grame dimineța și 30 grame sêra în cursu de celu multu 10 zile, în care timp bolnavul se simte fôrte bine. Se recomandă însă, ca bolnavul sê nu bée beuturi alcoolice (adecă spirituoșe) și se aibă o mâncare hrănitore. (Annales de médecine de Rouler, 3e livraison, 1850, et Bulletin général de thérapeutique, 15 Iuni 1850).

Acestu medicamentu, care este fôrte simplu și care costă fôrte puțină, aduce însă ună mare serviciu pentru bolnavul de hemoroide. Doctorul Hildebrandt recomandă tartratul de potasă, sub formula următoare: Tartratu de potasă 4 grame, extractu de geuțiană 1 gram 25 centi-

grame și apă de melissă 90 grame. Tôte acestea se se pună într'o sticlă (glajă) se se amestece bine și se se iee câte o lingură dimineța și una sêra înainte de culcare.

Doctorul Smith recomandă o pomadă (unsore) fôrte bună contra hemoroidelor, a cărei formulă este următorea:

Nucă de galle în prafu finu, (gogoși de risticu) și Pulv. de opium din fiă-care câte 4 grame.

Unguent mercurialu 8 grame si

Axongia (untură sêu grāsime) 30 grame.

Din care se va face o pomadă (unsore), cu care se va frecă în fie-care dimineța și sêra pre anus (ședutu) și se va introduce chiar și în ședutu câte o mică cantitate.

Pentru-că hemoroidele mai în totdeuna sunt însoțite de constipație (incuiătură) și spre a se înlesni eșirea afară, care este unu bunu mijlocu pentru curățirea hemoroidelor, se prescrie de regulă în totdeuna medicamente purgative (care producă eșirea afară) și anume următorele pilule sêu hapuri, a căroru formulă este următorea:

Aloes (sabor)

Pulv. de liquiriția (glycyrrhiza glabra) sêu lemnă dulce din fie-care câte unu gramu, și

Miere câtă va trebui. Din care se se facă 20 de pilule (hapuri), din care se se iee în fie-care sêra înainte de culcare câte 5—7 pilule.

Se mai prescrie asemenea și următoarea pomadă (unsore), a cărei formulă este următoarea:

Lanolina 30 grame.

Persulfatū de fierū 0,60 centigrame.

Din cari se face o pomadă, cu care se va unge pre anus în fie-care dimineță și séra.

Séu se se iée următoarele pilule (hapuri).

Aloes (sabor). Pulvere de revent de China. Pulvere de bora de Veneția; din toate trei câte 6 grame. Prafū de foi din digitala purpura (degetarulū), unū gramū, 50 centigrame și extractū de taraxacum (păpădie) câtă va trebui; din care se se amestece toate la unū locū și se se facă 120 pilule (hapuri). Se se amestece toate cu prafū de rădăcină de liquiriția (lemnū dulce). Din care se se iée câte 5 hapuri pre nemâncate și 5 séra. Ca dietă se va păzi bolnavulū să nu mânânce acrișe, cafea, brânzeturī, nucī și în generalū ori-ce felū de mezelū, și se se ferescă foarte multū de rēcělă.

Asemenea se va luă următorulū decoctū, care se va prepară astfel:

Lemnū rasū de gaiacū 50 grame.

Rădăcină de Salsaparila și

China din fie-care câte 12 grame.

Senna cassia (sinamichie) 30 grame. Toate acestea se se taiă măruntū și se se fərbă 10 ore în 1800 grame apă, după care în urmă se va mai adăugă și 30 grame antimoniū. Din care se va luă câte unulū séu două păhare dimineță și aprópe de mésză.

Asemenea se va mai luă în casū, când hemoroidele încă nu trecū, și următoarele pilule, cari producū o purgațiune și facū mai liberă eșirea hemoroidelorū:

Se se topescă 30 grame Aloes (sabor) în 7 grame spirtū de vinū, se se fərbă în urmă până se vorū legă ca mierea, din care se se facă 25 pilule, din cari se se iée câte 6 pilule séra și dimineță pre nemâncate.

Aceste pilule le-au intrebuintatū foarte multū călugării italieni, cari mâncau foarte multū, încatū nu puteau digesta (mistui) bucatele, și așa fie-care avea în busunarū câte o cutie cu aceste pilule, din care lua câte-va înainte de mâncare și astfel li-se aranjă stomachulū.

În tratarea acestei bóle vomū arėtă și metoda renumitului preotū Kneipp, prin metodulū curei cu apă. Iată dar ce țice renumitulū Kneipp în tratatulū séu la capitolulū despre „hemoroide“, care metodă am aplicat-o eu insumi la mine și încă la alți doi pacienți și au datū rezultate satisfăcătóre până în presentū:

„Tratarea hemoroidelorū cu apă este lesniciósă și în cele mai multe casuri cu efectū sigurū. Numérulū casurilorū tratate după metoda mea este foarte mare și la nici unulū vindecarea n'a lipsitū.

„Mai întăiu se vorbimū despre vermiū dela ședutū, despre acele mici lipitori, ce se află pre lângă trănji.

„Prezența lorū se arătă prin ciupiturī, gādilări în partea ședutului. Să se ia unulū, două séu trei clistire reci, repede unulū după altulū și apa se se dee îndată înapoi afară. Ajungendū apa în intestinulū anusului (ședutului), vermiū se desprindū din locurile, unde stau înfiți, în tocmă cum se deprindū lipitorile de pe piele, când suntū presărate cu sare. Apa clistirela întorcendū-se îndată afarăscóte vermiū cu sine. Dacă operațiunea se repetă a două și a treia óră, ese o mare parte de vermiū. Procederea póté avé locū de două séu de trei ori pre săptămână.

„De avemū a face numai cu noduri hemoroidale trebuie se se facă a se observă lucrulū următorū: Din locurile, unde sângele se grămădesce prea multū, acestū sânge trebuie scosū.

„În scopulū acesta suntū bune următoarele aplicări:

„Bolnavulū se-și pregătescă în patū o compresă dorsală, adecă o pânză grósă indoită de mai multe-ori, muiată în apa cea mai rece, atâtū de lungă și lată, câtū se acopere ședutulū și spatelē. Bolnavulū se se întindă pre acéstă compresă și se stee trei sferturi de óră; acéstă operațiune se se facă de trei séu de patru ori pre săptămână. Dacă însă compresa se va încălđi înainte de trei sferturi de óră, se se móie din nou.

„De aci înainte este bine, ca bolnavulū se iée trei patru băi de ședutū pre săptămână, reci și de scurtă durată. Baia se póté face și nóptea sculându-se din patū; baia însă se nu dureze nici-odată decătū unū minutū.

„Cine suferē de hemoroide și în fie-care trimestru face într'o săptămână séu două prescripțiunile descrise, póté fi sigurū, că rēulū nu va mai fi supărătorū, de cumva nu va perī cu totulū.

„Ca hrană se recomândă pânea de sēcără, carne bine friptă, lapte dulce și a se feri de beuturi spirtuoșe.

Noi aci vomū mai arėtă unū altū medicamentū foarte popularū și care în multe casuri a datū rasultate bune. Acestū medicamentū constă în a se unge pre partea de josū (ședutū) și anume:

Se se iée dela farmacie (spiterie, apotecă, pătică) următorulū medicamentū:

Unguentul populeu 90 grame, în care se va pune Extr. de datura stramoniu (sămēnță de laurū) 2 grame, și

Extr. de hyosciam (măsălaritā) 4 grame.

Cu acéstă unsore se va unge de două ori pre și dimineță și séra în timpulū culcării.

În resumatū însă bolnavulū va avé o dietă regulată va face preumblări potrivite pre josū, se va păzi de rēcělă și va avé o îngrijire higienică foarte mare.

Într'unū numărū viitorū vomū descrie ceva despre Ascaride séu limbrici.

Prof. Dr. Elefterescu.

Literatură poporală.

Poesii populare.

— Culese din Nețiu de George Sermeșianu, învățătoru. —

Bată-te bade amaru,
Când ți merge 'n tîrgu cu caru;
Bade-amaru te mînânce,
Caru 'n drumu s'e țî-se strice
S'e nu-lu poți bade tocmi,
Precum nu m'e scii iubi.

Multu m'e mustră măicuța,
Că mi dragă ulița.
— Tacî maică nu m'e mustră,
Că dacă m'oiu mărită
Totil la bărbatu m'oiu uită
Cum mi-a trage Vangelia,
Vangelia și Maria
De m'a duré inima,
Vangelia și sfântulă
De m'a duré sufletulă.

Frunză verde de bujorū
M'am iubită c'unu domnișorū,
Diua scrie la hârtie
S'era vine m'e mîngăe,
Diua scrie carte albă
S'era vine și m'e întrebă
Ce mai faci tu mândră dragă?

Fă m'e Dómne ce mi face,
Fă m'e puiulă cucului
Pre córnelu plugului
S'e mînu boi badișii
Că badișu-i tinerelă
N'ascultă boi de elă.

M'a mînatu maica la vie,
S'e culegū mere gutăe,
Mere gutăi n'am găsitu
Cu drăgușulă m'am tîlnitū,
Num-o țîră-am zăbovitū
Maica rēu s'a supēratū
De mînușă m'a luatū
Și 'n temniță m'a băgatū,
Pre temniță-a pusū lăcatū
Pre lăcatū stanū de pētră.
M'e uitai pre sub lăcatū
Vedeam sóre strălucindū,
Fete cu ficiorī ședēndū,
Num-a meu drăgușū ședea
Cu péna după curea
Și pre mine m'e doria.

Aforisme alese despre femei, amorū si căsătorîă.

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronimū Barițiu.

Sub părere de rēu femeile înțelegu: dulcea adu-
cere aminte despre greșelile lorū, cu durerosulū regretū
de a nu mai putē începe d'acapo. *de Bernard.*

* * *

Dēcă iubesci o damă fără ca s'e i-o spui, atunci
acēsta timiditate o flatēză și in ochi ei treci de unū
„bărbatu periculosū“. Când însă timiditatea durēză prea
multū, apoi s'e supēră și te numesce unū „urechiatu“.
A. Lindner.

* * *

La cele mai multe temeî aparența e înșelătore,
numai atestatulū de botezū spune adevērulū.
A. Teufflier.

* * *

Femeile suntū juriști născuți, ele nu vorbescū nici
odată mai convingētorū, decātu când suntū in nedreptū.
I. Konody.

* * *

Femeile se jōcā cu frumșeța lorū ca și copi cu
unū cuțitū; in fine ele s'e taiā cu elū. *de Hugo.*

* * *

Pre femei s'e nu le ai nici ca creditorū nici ca de-
bitorū; ele au o memorie prea bună pentru obligamen-
tulū altora și nu prea rea pentru ale lorū proprii.
I. Schnabel.

* * *

Resistența unei femei nu e totdeuna o probă a vir-
tuți ei, ci adesea numai o probă a esperinței sale.

* * *

* * *

O femeie frumōsă e paradisulū ochilorū, infernulū
sufletului și purgatorulū pungei. *Fontenelle.*

* * *

Femeia e unū creditorū, pre care nu-lu poți mul-
țāmi nici-odată. ** * **

* * *

O femeie numai atunci e mulțāmită cu portretulū
ei, când apare așa, cum ar dori ea ca s'e fie. *E.*

* * *

Frumșețele femeiei disparū curēndū, dinți i cadū,
ochi s'e rēcescū — numai una rēmāne pānā la mōrte
in mișcare avēntatā: eternū tinēra, neobosita-i mică
limbă. *I. Rodenberg.*

* * *

Bărbatulū plānge cu inima — femeia cu nervi.
O. Blumenthal.

* * *

Prietenia fetelorū samēnă cu lumina lunei: ea de-
vine palidă, când rēsare sōrele amorului.

F. de Schönthan.

Diverse.

Academia română se va întruni anul acesta în sesiune generală în 15/27 Martie. În sesiunea această are să se facă recepțiunea d-lui Tocilescu alesu mai de multu și a d-loră Ollanescu, Naum, Xenopolu, Kalinderu și Babeșu, aleși în sesiunea anului trecută.

Cărți aprobate. Ministrul ungurescu de culte și instrucțiune publică a aprobat următoarele cărți școlastice din editura librăriei Ciureu în Brașov: „*Carte de cetire*“ pentru cl. III. gimn. și reală, de V. Onițiu, profesor. Prețulu 1 fl.; — „*Cursu practică de aritmetică*“ pentru școlele populare în trei părți, întocmită de prof. Ars. Vlaicu. Partea I. 22 cr., II. 25 cr., III. 30 cr.; — „*Cartea poporului*“ carte de cetire pentru anii din urmă ai școlilor populare, școlele de repetițiune, cursurile de adulți și pentru poporul nostru, întocmită de Ioan Popu-Reteganulu. Unu volumu mare 360 pagine în legătură solidă. Prețulu 75 cr. Această carte este în adevăr de unu cuprinsu foarte bogat și folositoru pentru ori și cine.

La facultatea de litere din Lausanne, (Elveția) s'a înființat o secțiă de filologia română. Ministrul român de instrucțiune publică a trimis prin intermediul ministeriului de esterne unu mare număr de volume didactice, oferite mare parte de Academia română. Cursurile acestei secțiuni s'au și început.

Societatea „România jună“ din Viena. Din alu XXIII-lea reportu anual al acestei societăți aflăm, că în anul administrativ 1892—93 societatea a avut 47 membri ordinari, dintre cari 20 sunt din Transilvania, 16 din Bucovina, 7 din Bănata și Ungaria, 4 din România. Societatea a avut în cursul anului 13 ședințe ordinare, 4 literare și 2 festive. Biblioteca conține 832 opuri în 1124 volume și 138 broșuri. Fondulu neatacabil al societății s'a sporit cu legatul de 1000 fl., alu fericitulu Lazaru Baldi. Avere totală este aș: 12,893 fl. 82 cr. Din fondulu societății s'a votat unu ajutoru de 24 fl. unui membru lipsit de mijloce, s'a votat și unu premiu pentru celu mai bunu operat cetit în ședințele ei. Premiulu l'a dobândit membrulu N. Puicanu.

Procesul Memorandului — după scirile din foile clușiene — se va ține în luna lui Martie în salele ospetăriei orașului (Reduță). Fiind că se prevede, că procesul va ține mai multe zile, s'au făcutu dispozițiuni, ca în salele acestei ospetării să se aranjeze odăi de durmitu pentru jurați și pentru distragere în orele libere. Aranjarea acestora costeză 180 fl. Fie-care jurat va primi diurna de 7 fl. la zi.

Proiectul legii despre căsătoria civilă a fost depus de comisiunea de justiție Marți în 6 Februarie n. la biurulu camerei.

† **Billroth a murit.** O telegramă anunță lumii, că Cristianu Albertu Teodoru Billroth a murit după o

agonie de câte-va minute în urma unei apoplexii de inimă în Abbazia, unde a cereat recreare în contra unui morbu vechiu. Elu s'a născut în Bergen pe insula Rügen în anul 1829. Începându din anul 1852 a funcționat ca asistentu, profesora extraordinar și ordinaru la universitățile din Berlin și Zürich, iar din anul 1867 ca profesor de chirurgie la universitatea din Viena. În războiul din 1870—71 a fost medic în armata germană. Cătu de mar i-a fost esperințele, cari și le-a câștigat în războiul acela, a arătat-o cuvântarea ce a ținut-o în casa domnilor din Viena. Într'insa, a grăit despre războiul viitoru cu cuvinte așa mișcătoare, cătu Europa întrégă s'a cutremurat la cetirea lor. Ca bărbat de specialitate a fost elu unul dintre chirurgii cei mai mari. Știința, cutezarea și istețimea lui admirabilă, cu care s'virșia operațiile, au fost aproape fără samenn. Pre lângă aceea a fost elu și unu scrutătoru neobosit și cu logica sa cea ageră și cu combinațiunile sale geniale a ajuns la descoperirea de adevăruri, la cari până atunci lumea medicilor abia cuteza să se gândescă. Chirurgia elu a ridicat-o la o deplinire așa de mare, cătu ea acum pôte să stee în fruntea științelor medicale. Resecțiile stomachului și intestinelor, pre cari înainte de elu altulu nu le-a s'virșit, sunt cuceriri așa de mari în sfera chirurgiei, cătu ele singure i-au câștigat nume neperitoru între binefăcătorii omenirii. Mai alesu învățaceii lui și toți aceia, cărora le-a mântuit viața și le-a restaurat sănătatea, voru simți, ce perdere însemnă mărtea lui Billroth.

O societate de fete bătrâne. În Olkahama 36 dame rămase fete n'păru au luat hotărârea a nu se mărită niciodată. Lucru ușor la vrêsta lor, dar dacă ară fi numai de câte 17 ani, atunci de sigur ară gândi altminte. Planulu lor l'au executat în unu modu foarte originalu. Domnișora Dais, una dintre conducătoarele acestor fete, cumpără în unu locu cu totul nelocuit unu bunu cam de 480 jugere, pre care aceste fete îl cultivă singure. În acestu teritoru ele nu suferu nimicu, ce aparține secului bărbătescu. Vrêsta lor e dela 35—45 ani și sunt bine făcute și sănătoșe. Ele au dusu cu sine 8 trăsuri cu cai, 5 vaci cu lapte, unu număr mare de aripate și 10 corturi. Afară de aceea s'au provăditu cu vestminte și unelte economice. Nu au uitat a luă cu sine și pianu, ba s'au îngrijit să aibă și bibliotecă. Indată ce ele au sosit în noulu teren alu amazonelor 5 dintre ele numai decâtu s'au întorsu înderetu, pre cari mai târziu le urmară alte noue. Au rămasu așadar de tôte 22. Acum îndrăsnetele fete edifică o casă, în care voru fi 15 odăi. Totu lucrulu de casă și de câmpu îl îndeplinesc aceste fete, urgisitore de bărbați, singure. Până acum au sămănatu cu grâu mai multu de 20 jugere. Imbrăcăminte lor e simplă și frumôsă, unele dintre ele au o cultură superiără. Intre ele două sunt medici, cari în casu de lipsă sunt momentan la îndemână. Cu unu cuvântu

ele se află foarte bine, numai cătu ună năcazu totuși au. Nu de multu ună bărbatu s'a aședatu în nemijlocita loră apropiere, ceea-ce pre pustnicele fete le-a adusu în o adăverată agitație. S'au hotărîtu deci a cumpără cu ori-ce prețu acelū pământu, dar urgisitulu de bărbatu nu arată nici o aplicare a le împlini dorința.

Șireție. Lui Fridericu Wilhelmu I din Prusia, îi plăcea, ca pre cei ce-lu incurajau să-i aducă din când în când în perplesitate. Modulū, cum acestia eșiau din strîntore, îi servia lui de îndreptariu în judecarea aptitudinei acelora. Odată la mesă bîndu elū unū păharu de vinu în sănătatea unuia dintre cei de față, dete vecinului seu o palmă cu cuvintele: „Dă-o mai departe!“ Acela ascultă, alū doilea asemenea și așa fie-care dela mesă primī palmă destinată lui cu cuvintele: „Dă-o mai departe!“ până sosi rëndulū la ministrula de Grumkow, care ședea la stînga regelui. Fridericu Wilhelmu accepta cu surisū pre buze, ce se va întempla acum. Grumkow însē se sciū ajutā. In momentul criticū lāsă a-i căde cuțitulū și când acum unū lachēu sări se i-lū ridice, primī acesta între risetele tuturorū palma destinată regelui cu cuvintele „dă-o mai departe!“

Mormēntulū reginei Semiramis (după Herodot) Semiramis marea reginā din Assiria, a lāsatu a se tăiā pre pētra mormēntului, în care avea ea să se îngrope, cuvintele: „Acela, care dintre regilū urmatori mie în domnie va avē lipsă de bani, deschidā mormēntulū meu și iee dintr'insulū atāți bani de căți are lipsă. Cu tōte acestea nu sfātaescu pre nime a mi deschide mormēntulū, deore-ce aceea nu-i va fi de folosū.“ Mormēntulū marei regine multū timpū a statū nevătēmatū, nime n'a cutezatū a se atinge de elū. Intr'aceea a ajunsū la domnie nesafiosulū de tesauere, fiulū lui Darius Histaspē, care cetindū acēstā inscripțiune deschise mormēntulū, dar spre marea lui mirare nu găsi nimicū în acela afarā de următorele cuvinte: „De n'ai fi omū rēu și avarū, ai lāsā în pace mormintele morțilorū.“

Promovare. Amiculū nostru d-lū George Linulū, candidatu de avocatū în locū a fostū promovatu Sāmbătā în 10 l. c. de cătrā universitatea din Clușiū la rangulū de *doctorū în drepturī*. Cu ocasiunea acestui actū însemnatū din viēta d-sale ne grābimū a-lū felicita cu căldurā, dorindū ca și pre venitorū să se bucure de stima și simpatiile de până aici, iar activitatea sē-i fie încoronatā cu cele mai depline succese.

Hymen. D-lū Ioanū Issipū, jude procesualū s'a eununatū cu d-șōra Ana Corbulū în Rodna vechiā. Dorimū fericire nōuei pārechī!

Necrologū. Stefania Moldovanū n. Popū ca soție; Emilia ca fiică; Ioanū Moldovanū, ca părinte; Alimpiu, Augustinū și Elena ca frați; Ioanū Vicașiu, ca moșū; Vasile Popū cu Emilia Nagy ca socrii; vęd. Veronica Vicașiu n. Muste, Augustinū Vicașiu cu soția sa Victoria, Emiliu Vicașiu cu soția sa Eleonora, Georgiu Moldovanū,

cu soția sa, Ana Moldovanū cu soțulū seu Vasile Turcu, vėduva Maria Moldovanū, ca unchi și mătuși; Ioanū și Vasile Turcu, Angelica, Marița, Aurelia și Dionisiu Vicașiu, Valeriu și Iuliu Vicașiu, Letiția și Eugenia Vicașiu, ca veri și vere; Victorū și Emiliu Popū ca afini; în numele lorū și a numēroșilorū consāngenī cu inima plinā de durere aducū la cunoștință, cumcā *Iuliu Moldovanū*, fostū preotū gr. cat. în Cristelecū, dupā unū morbu provenitū din rădicare, provēdūtū cu Sf. Sacramente a muribunțilorū în anulū alū 28-lea alū vieței, și alū 3-lea alū preoției, la 5 Februarie a. e. la 1 orā nōptea și-a datū blāndulū seu sufletū în mānile Creatorului seu, în Banișorū la casa părintēscā. Osāmintele rēcite ale fericitului în Domnulū preotū, s'au aședatū în cimiteriulū gr. cat. din Banișorū la 7 Februarie 10 ore a. m. Banișorū, la 5 Februarie 1894. Fie-i țērina ușōrā și memoria binecuvēntatā!

Iuliu Moldovanū este cunoscutū publiculū cetitorū românescū din scrierile sale literare, publicate în revista nōstrā și în „Gazeta Transilvaniei“. Prin mōrtea lui atātū de timpurie a perdatū națiunea unū bărbatu de multā speranță, biserica unū păstorū bunū, literatura unū cultivatorū sirguinciosū, familia unū membru vrednicū și unū sprijinū caldū, iar venerabilulū seu părinte unū fiu iubitū. Ilū deplāngemū și noi rugāndū pre D-đeu, sē-i așede sufletulū în lăcașurile dreptilorū, iar întristata familiā sē o împārtășescā din darulū mângāerilorū sale.

Logogriřū.

De

Eugenia Sigarteu.

Din următorele silabe: „a, a, al, bac, cariu, e, gi, i, lan, le, li, mi, ne, or, pet, po, ro, și, ta, vi“ sē se formeze 7 nume, ale cărorū inițiale cetite din susū în josū sē deie numele unei reviste romāne din Ardealū, iar finalele cetite din josū în susū sē deie numele redactorulū acelei reviste.

Numele sē însemneze:

1. Unū exrege împăcatū.
2. Unū statū europeanū.
3. Cetate în Italia.
4. O țērā în Africa.
5. Unū feliu de militari romāni.
6. Unū dignitarū bisericescū.
7. Loculū natalū alū unui erou din revoluțiunea din 1784.

Timpū de deslegare până în 1 Martie. Intre gācitorī se va sorți o carte.

POSTA REDACȚIUNEL.

C. C. Irimia. Fōia se va espedā dupā dorința Domniei-Vōstre.

P. C.

Prin acésta îmi iau permisiunea a face atentū onor. publicū românū la

Depositulū meu celū mare
de
OROLÓGE, INELE și LANTŪRĪ.

Stândū în legătură cu fabricele cele mai mari sum în plăcută pozițiune de a oferī onor. publicū orológe **cu prețuri de totū moderate** și totodată primescū și **garanția** preste mersulū regulatū alū acelora.

Reparaturile se efectuescū grabnicū, promptū, cu garanță și mai efinū ca ori unde.

Rogū deci pe onor. publicū a mă onorá cu comande câtū de numérose.

Cu distinsă stimă

Leonhard Pantle, orologerū

Bistrițā, strada lemnelorū.

2-4

Avisū.

Imī ieu voia a face cunoscutū Onor. publicū, că cu 1 Octombre 1893 am deschisū în Bistrițā (Transilvania) în casa domnului Gottfried Csallner (strada ungarésă Nr. 17) unū

institutū de imprimare, intraurire, compacturā și fabricare de lucruri de galanterie.

Activitatea îndelungată, ce o am desvoltatū pentru perfecționarea mea în multe lucrători din Ungaria, Austria de josū și susū, Bavaria, Sacsonia, Alsasia-Lotaringia și Elveția, ca și cercetarea primei școle europene de resortū de intraurire (Gera, Rusa) me autorisézā a puté asigurá pe onor. publicū, că comandele, ce mi se vorū face, se vorū efectui promptū, corectū și cu prețuri moderate.

Cu deosebitā stimă

O. Raupenstrauch.

4-5

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatú efectulú lorú escelentú.

De mai multe decenii suntú aceste pilule lățite și puține familii se vorú afla la cari arú lipsi o mică provisiune din acestú medicament de casă escelentú.

S'au recomandatú și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicamentú de casă, cu deosebire în contra tuturorú suferințelorú, ce provinú în urma relei mistuirii și constipației precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficatú, slăbirea mațelorú, colica cu vânturú, congestiunea la creeri hămorhoide (vina de aurú) și c. l.**

Prin proprietatea lorú purificátore de sânge au cu deosebire bunú efectú asupra **anemiei** și asupra bôlelorú ce isvorescú din acésta. precum: **gălbinare, dureri de capú nervóse ș. a. m.** Aceste pilule purificátore de sânge lucréză asa de ușorú, încátú nu pricinuescú nici cele mai mici dureri și pentru aceea le póte folosi și cele mai slăbite persóne chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificátore de sânge se prepară **veritabile singurú numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“** a lui **I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena** și costă o cutiá cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Unú solú cu 6 cutii costă **1 fl. 5 cr.**, trimițendu se nefrancatú cu rambursá **1 fl. 10 cr.** Décá se trimite suma banilorú înainte. costă unú sulú cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare. 2 sulurú **2 fl. 30 cr.**, 3 sulurú **3 fl. 35 cr.**, 4 sulurú **4 fl. 40 cr.**, 5 sulurú **5 fl. 20 cr.**, 10 sulurú **9 fl. 20 cr.** Mai puținú de unú sulú nu se póte espedá.

N. B. În urma lățirei lorú celei marí, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume **„Pilule purificátore de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea suntú **veritabile**, a cărorú instrucțiune pentru folosire este provédutá cu iscăliturá **I. Pserhofer** și cari pórtá pe capaculú cutiei totú aceeași iscăliturá în colóre roșiá.

Dintre nenumératele scrisóci, prin cari consunenții acestorú pilule mulțamescú pentru redobândirea sănătății după cele mai variú și grele bôle, lăsámú se urmeze aci puține numai. cu observarea. că ori-cine a întrebunțatú odatá aceste pilule, le recomandá mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1883.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesce de a-mi trimite erási 15 sulurú din escelele D-Tale pífuli pentru curățirea sângelui cu rambursá postalá. Cuacéstá occasie Vă aducú mulțămirile mele pentru efectulú de minune alú pífulilor D-tale. Cu distincá stimá.
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângá Plodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fostú voința lui D-déu că pífulile D-v. au ajunsú în máine mele, și rezultatulú dela acestea íli atribui Dv. Mă recisenú în patulú de leusá astfelú încátú nu mai puteam lucrá și así fi sigurú deja mórtá, decá nu m'ar fi scápatú minunatele Dv. pífuli. D-déu se vé binecuvanteze de mii de ori. Am confientá, că pífulile Dv. mé vorú face de totú sanetósá, așa precum a folositú și altora.
Theresia Kuifc.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mátușei mele de 60 ani íti esprimú cea mai căldurosá mulțămire. Dénsa a suferitú 5 ani de catarú la stomacú cronicú și de apă. Viéta í era unú chinú și se credea deja de perdutá. Prin întâmplare a

scápatú o cutiá cu escelele Dv. Pilule purificátore de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungatá s'a vindecatú.
Cu distincá stimá.
Josefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gföh, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatulú se rogá a mai trimite 4 sulurú cu pífulile Dv. în adevérulú folositorú și escelente. Nu potú íntrelása fú á ca se vé exprimú recunoștința mea în privința valórei acestora pífuli, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturorú suferințilorú. Vă autorisezú, ca acésta a mea mulțămire se o folositú după placú și pe cate publicá.
Cu distincá stimá **Iguaz Hahn.**

Gotschdorf bei Kohlbaeh, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rogú a-mi trimite unú sulú cu 6 cutii din pífulile Dv. universale purificátore de sânge. Numai minunatelorú Dv. pífuli am sé mulțamescú, că am scápatú de o suferință de stomacú, care m'a chinúitú 5 ani. Aceste pífuli nare sé mi lipseșcú nici-odată și esprimú prin acésta mulțămirea mea cea mai căldurosá. Cu cea mai mare stimá, **Ana Zwicki.**

Liquer din plante de Alpi dela **W. Ottm. Bernhard** din Lin-dau în contra tuturorú greutățilorú la stomacú. O buteliá 2 fl. 60 cr., o jumétate buteliá 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile suntú a se privi numai acele pilule, a cărorú instrucțiune este provédutá cu iscălitura I. P S E R H O F E R și cari pórtá pe capaculú flá-cărei cutii totú aceeași iscăliturá în colóre roșiá.

Susamintitele specialități se aflá și în Budapesta la farmacistulú I. von Török, Königsgasse 12.

3-12

Aliflá americaná, celú mai bunú mijlocú în contra tuturorú spinării, junghiurú, ischiasú, migrená, dureri nervóse de dinți, dureri de capú, jungbiur. la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Eseniá pentru ochi, de **Dr. Romershausen** pentru întărirea și conservarea vederei, în flacóne originale á 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulú balsamú englezescú o stielá 50 cr.

Prafurú în contra tusei, **Piakerpulver** în contra catarului. răgușei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea franco **Franzbrauntwein** cu séu fără sare o stielá 70 cr. [catá 60 cr.]

Balsamú contra degeráturii de **I. Pserhofer**, de mulți ani remediu contra suferințelorú de degeráturá de totú felulú, precum și spre vindecarea ranelorú forte învechite, 1 borcanú 40 cr., cu trimiterea francatá 65 cr.

Helso séu Gesundheitssalz unú remediu escelentú în contra catarului. la stomacú, precum în genere în contra tuturorú suferințelorú ce provinú dela mistuirea neregulatá, unú pachetú 1 fl.

Balsamú în contra gusilorú mijlocú probatú în contra umflăturii la gátú, unú flaconú 40 cr. cu trimiterea francatá 65 cr.

Eseniá de viéta (Picáturile din Praga) în contra stomacului stricatú, mistuirii rele, greutăți de totú felulú, unú medicamentú de casă escelentú, 1 flaconú 22 cr. 12 flacóne 2 fl.

Prafurú în contra asudárei píciórelorú. Acestú prafú deláturá și micosulú neplăcutú. conservezá încălțăminteá și este probatú ca nesticácioase. Prețulú unei cutii 50 cr., cu trimitere francatá 75 cr.

Suculú-Spitzwegerich, unú medicamentú de casă forte curative, tusei spagmodice etc. 1 stielá 50 cr. 2 stieluțe diapreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de unú lungú șirú de ani recunoscutá de medici ca celú mai bunú mijlocú pentru creșterea pícului. Unú borcanú elegantú ajustatú 2 fl.

Plastru universalú, de prof. **Stendel**, la rane din loviturá și la umflături învechite, ce se spargú periodicé la pícióre, la degetú. la ránilé și apindelele de pițe și la multe alte suferințe de acestú soiú s'a probatú de multe ori. Unú borcanú 50 cr., cu trimiterea francatá 75 cr.

Sare universalá purgativá, de **W. Bullrich**. Unú medicamentú de casă escelentú, contra tuturorú urmárilorú digestiunii stricate. precum: durere de capú, ametélá, cărcei la stomacú, acerlá în gátú, suferințe hămoridale. constipațiune etc. Unú pachetú 1 fl.

Afará de preparatele aci amintite se mai aflá tóte specialitáțile farmaceutice indigene și strcine, anunțate prin tóte diarele austro ungare și la casú, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositú se vorú procura la cerere promptú și íeftinú.

Trimiterele prin postá se efectuezá iute, decá se trimite prețulú înainte, comande mai marí și cu rambursá a prețulú.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, L., Singerstrasse Nr. 15.

Franco se efectuezá acele comande marí, decá se trimite mai înainte și resp. porto postalú, în casulú acesta speșele postale suntú multú mai íeftine, decátú la trimiteri cu rambursá.